

Ministerstvo zemědělství České republiky

Výklad sekce vodního hospodářství

Věc: Povinnost připojení se na kanalizaci
[k § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích]

Dotaz:

Jak postupovat ve vztahu k ustanovení § 3 odst. 8 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, v případech, kdy již bylo rozhodnuto v rámci stavebního povolení např. o suché jímce nebo rozhodnutím vodoprávního úřadu o domovní čistírně odpadních vod? Lze jinak zajistit povinnost vlastníka stavby nebo stavebního pozemku připojit se na kanalizaci?

Výklad:

Povinnost připojit se na kanalizaci, uloženou pravomocným rozhodnutím vydaným obecním úřadem v přenesené působnosti podle § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích, je vlastník stavebního pozemku nebo stavby, na které vznikají nebo mohou vznikat odpadní vody, povinen ve stanovené lhůtě splnit, a to bez ohledu na existenci řádně povolené stavby (např. suché jímky, čistírny odpadních vod), jejichž prostřednictvím dosud k likvidaci odpadních vod docházelo.

Případné náklady na připojení a zajištění prací s připojením souvisejících, včetně odstranění stávajících zařízení určených k likvidaci odpadních vod, hradí a zajišťuje osobě povinné připojit se ten, kdo podal podnět na zahájení řízení podle ustanovení § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích, tj. osoba, která má na daném připojení zájem. Vlastníkem přípojky je poté osoba, která na své náklady přípojku pořídila (ustanovení § 3 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích).

V případě, že stavba nebo zařízení nejsou postaveny a užívány v souladu s podmínkami danými povolením stavebního úřadu, může stavební úřad na základě ustanovení § 137 odst. 1 písm. e) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, nařídit vlastníku stavby, stavebního pozemku nebo zastavěného stavebního pozemku nezbytné úpravy spočívající v připojení stavby na technickou infrastrukturu a dále úpravy, jimiž se stavba vybavuje sociálním nebo jiným hygienickým zařízením.

Jsou-li stavba nebo zařízení postaveny a užívány v souladu s podmínkami danými povolením stavebního úřadu, může stavební úřad nařídit nezbytné úpravy jen v případě prokazatelně významného ohrožení a za náhradu újmy, kterou by nařízené úpravy vyvolaly.

Vlastníku stavby, stavebního pozemku nebo zastavěného stavebního pozemku, kterému bylo nařízeno provedení výše uvedených nezbytných úprav, náleží stavební příspěvek na úhradu nákladů s tím spojených podle podmínek daných ustanovením § 138 stavebního zákona.

Odůvodnění:

Zákon o vodovodech a kanalizacích umožňuje obecnímu úřadu rozhodnutím v přenesené působnosti uložit vlastníkům stavebního pozemku nebo staveb, na kterých vznikají nebo mohou vznikat odpadní vody, povinnost připojit se na kanalizaci v případech, kdy je to technicky možné.

Rozhodnutí podle ustanovení § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích se vydá na základě řádně provedeného správního řízení, v rámci něhož je obecní úřad příslušné obce, který vykonává přenesenou působnost [§ 109 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní

zřízení), ve znění pozdějších předpisů] povinen, v souladu s ustanovením § 31 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích, aplikovat jednotlivá ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Tím je zajištěno, aby pochybnosti o zákonnosti jak správního řízení, tak i samotného správního rozhodnutí byly vyloučeny. Vzor rozhodnutí podle ustanovení § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích je uveden v příloze.

Vzhledem k požadavku určitosti a přesnosti správního rozhodnutí je, kromě jeho obecných náležitostí obsažených v ustanovení § 68 správního řádu, např. ve výroku tohoto rozhodnutí stanovit, na jaký stavební pozemek, resp. na jakou stavbu se uvedená povinnost vztahuje, popř. v jaké části kanalizace a v jakém místě lze s ohledem na technické možnosti, připojení realizovat.

Kopii pravomocného rozhodnutí o povinnosti připojit se na kanalizaci podle ustanovení § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích zašle obecní úřad, který je vydal, příslušnému vodoprávnímu úřadu. Ten může podle ustanovení § 12 odst. 1 písm. g) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů platné povolení k nakládání s vodami změnit nebo zrušit, byla-li oprávněnému, který má povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních, uložena povinnost připojit se na kanalizaci podle ustanovení § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích.

Z podstaty věci není možné spravedlivě uložit vlastníkovu stavebního pozemku nebo stavby, na které vznikají nebo mohou vznikat odpadní vody, povinnost úhrady nákladů s připojením souvisejících, a to především z důvodu, že plnil svoje povinnosti vyplývající z právních předpisů, mj. z ustanovení § 5 odst. 3 vodního zákona. Podá-li tedy nějaká jiná osoba, ať už z jakéhokoliv důvodu, samozřejmě za předpokladu, že vlastník stavebního pozemku nebo stavby plní řádně své povinnosti, podnět k zahájení řízení podle ustanovení § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích, je osobou, která má zájem na připojení, a tudíž nese náklady na připojení, nedojde-li k jiné dohodě.

Vlastníkem přípojky je ve smyslu ustanovení § 3 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích osoba, která na své náklady přípojku pořídila. Zákon sice v první větě předmětného ustanovení stanoví, že přípojku pořizuje na své náklady odběratel, uvádí však i výjimku, pokud není dohodnuto jinak. Lze dovodit, že pod pojem „není-li dohodnuto jinak“ lze podřadit i v dotazu zmíněný případ připojení na kanalizaci uložením povinností ve smyslu ustanovení § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích.

Dále umožňuje stavební zákon za podmínek daných ustanovením § 137 odst. 1 písmeno e), nařídít vlastníku stavby, stavebního pozemku nebo zastavěného stavebního pozemku připojit stavbu na technickou infrastrukturu a dále provést úpravy, jimiž se stavba vybavuje sociálním nebo jiným hygienickým zařízením. Na náhradu nákladů na takové úpravy náleží vlastníku stavby, stavebního pozemku nebo zastavěného stavebního pozemku na základě a za podmínek daných ustanovením § 138 stavebního zákona stavební příspěvek, pokud o něj požádá. Stavební příspěvek se poskytuje na úhradu té části nákladů, které se přímo týkají provedení nařízených nezbytných úprav. Stavební příspěvek se podle ustanovení § 138 odst. 4 neposkytne, mají-li být nařízenými nezbytnými úpravami odstraněny závady vzniklé porušením nebo neplněním povinností vlastníka, stanovených tímto zákonem či jiným právním předpisem. Příspěvek se též neposkytne, lze-li zajistit úhradu nákladů na provedení nařízených nezbytných úprav nebo na zpracování projektové dokumentace podle zvláštních právních předpisů.

V Praze dne 21. dubna 2008

RNDr. Pavel Punčochář, CSc.

vrchní ředitel sekce vodního hospodářství